

Cine (mai) e dramaturgul I. L. Caragiale?
- o receptare a operei dramaturgului în ultimii zece de ani pe scenele românești –

Fenomenul „Caragiale”, în practica teatrală a ultimilor ani, cu certitudine, merită supus unei analize riguroase. Dacă avem în vedere că nu mai puțin de optzeci și patru de spectacole au fost montate în țară, pe cele mai importante scene dramatice, dar și în teatre și companii de alternativă, în ultimii zece ani, în mod sigur premisele par promițătoare. Am fi tentați ca în multitudinea de forme pe care o ia pe rampă opera lui Caragiale să vedem tocmai profunzimea ei stimulatorie. De aici decurge, însă, întrebarea noastră – cât de eficientă, cât de benefică este perpetua reformulare, cât de favorabilă e căutarea fără conținere a noului și cât de favorabil e procesul actualizării pieselor în contextul modernelor mituri ale anilor două mii? De la acest punct poate începe disputa principiilor, căci unii – spectatori, dar și practicieni – agreează clasicul, iar alții simt nevoia de a experimenta, de a înnoi, de a reformula tiparele considerate uzate. Peisajul regizoratului creat pe opera dramaturgului român, mai ales în ultima decadă, nu e doar vast sau doar diferit, ci și neunitar. De la nume consacrate ale scenei naționale – precum Mircea Cornișteanu, Silviu Purcărete, Mihai Măniuțiu, Alexandru Dabija – până la fie mai tinerii, fie neobosiții inovatori ca Mihai Mălaimare, Mona Marian sau Dan Vasile, dinamica spectacolelor, a mesajelor și chiar a textului caragialian supus mutațiilor este surprinzătoare. Pe cât sunt, însă, de îndrăgite cele patru comedii (*O noapte furtunoasă*, *O scrisoare pierdută*, *D’ale carnavalului* și *Conul Leonida față cu Reacțiunea*), pe atât sunt de ocolite operele dramatice de mai mici dimensiuni, reale izvoare de spirit caragialian: *O soacră*, *1 Aprilie*, *Începem!*, *Modern*. Potențialul acestor texte poate fi exploatat pe viitor cu o șansă de reușită majoră.